

Herziene begroting 2024

dd. 6 maart 2024

(definitief aangeboden versie)

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	4
2	BELEIDSBEGROTING.....	7
2.1	INLEIDING.....	7
2.2	DE ORGANISATIE	7
2.2.1	DEELNEMENDE GEMEENTEN EN BESTUUR	7
2.2.2	BEREIKBAARHEID	8
2.3	PROGRAMMAPLAN	9
2.3.1	WAT WILLEN WE BEREIKEN?.....	9
2.3.2	WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?	10
2.3.3	WAT MAG HET KOSTEN?.....	13
2.4	PARAGRAFEN	18
2.4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEGRIEP	18
2.4.2	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	20
2.4.3	FINANCIERING	20
2.4.4	BEDRIJFSVOERING.....	22
2.4.5	WET OPEN OVERHEID	24
2.4.6	FRAUDE EN FRAUDEPREVENTIE	24
2.4.7	GEVOLGEN GEMEENTELIJKE HERINDELINGEN	24
2.4.8	PERSONEEL	25
2.4.9	VERBONDEN PARTIJEN.....	27
3	FINANCIËLE BEGROTING.....	28
3.1	TOELICHTING BEGROTING 2024.....	28
3.1.1	SLUITENDE BEGROTING.....	28
3.1.2	BEDRIJFSVOERING OP ORDE.....	28
3.1.3	EXTRA INCIDENTELE UITGAVEN	28
3.1.4	INFLATIECORRECTIE	29
3.2	OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN 2024	30
3.2.1	PROGRAMMAREKENING.....	30
3.2.2	CATEGORIALE INDELING VAN BATEN EN LASTEN 2024	31
3.3	TOELICHTING OP EN ANALYSE VAN DE CATEGORIALE INDELING 2024.....	32
3.4	UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE 2024	35
3.5	MEERJARENRAMING 2024 – 2027	36
4	VASTSTELLEN BEGROTING 2024	38
5	OVERIGE.....	39
5.1	BIJDRAGE GEMEENTEN 2024	39
5.2	OVERZICHT VAN DE GERAAMDE LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	39
5.3	DECLARATIEWIJZE	40
5.4	BTW COMPENSATIE	40

5.5 VERDEELSLEUTEL	41
--------------------------	----

1

Voorwoord

Het maken van de begroting 2024 had meer voeten in de aarde dan normaliter. De primaire begroting werd vóór de zomer van 2023 door het bestuur goedgekeurd en na de zomer van 2023 door de toezichthouder Provincie Groningen afgekeurd. De daaropvolgende aanzet tot een aangepaste begroting, welke eind 2023 gereed was, is vervolgens 'on hold' gezet. Tevens waren er een tweetal extra en incidentele kostenposten, maar vooral de start van een nieuwe financieel manager in 2023, en de aanstelling van een nieuwe directeur aan het begin van 2024. Deze nieuwe bezetting leidde, in samenwerking met de adviestak van de accountant, tot nieuw inzicht ten aanzien van de begroting. Deze tweede, en definitief herziene begroting is daardoor zowel cijfermatig als toelichtend substantieel gewijzigd (zie opsomming inleiding paragraaf 2.1).

De basis moet op orde

Voornaamste doelstelling voor dit begrotingsjaar is dat de basis weer op orde moet komen. Dat is bij aanvang van 2024 niet het geval. De afgelopen jaren zijn er op cruciale posities, waaronder de directie, wisselingen en hiaten geweest die hun sporen hebben nagelaten in de bedrijfsvoering.

Door de regelmatig beperkte bezettingen, zijn de (administratieve) werkprocessen niet of slechts summier beschreven, zit veel kennis in de hoofden van mensen waardoor bij vertrek of uitval ook direct de betreffende kennis in belangrijke mate wegviel. Zeker bij meerdere vertrekkende mensen komt er niet alleen kwetsbaarheid in beschikbare menskracht, maar ook in beschikbare kennis naar voren. Dat heeft zich het afgelopen jaren voorgedaan met o.a. administratieve achterstanden en tekortkomingen in de bedrijfsvoering tot gevolg.

Alle aandacht is logischerwijs gericht geweest op de dienstverlening aan de klanten. Het goede bericht in dit kader is dat de operationele dienstverlening wel op orde is. Kort gesteld: VKB levert. De normen voor de intake worden ruimschoots gehaald en klanten zijn tevreden. Recent hebben wij de onafhankelijk gemeten klanttevredenheid van 8,3% gerapporteerd en openbaar gedeeld. Dat is zeer positief en tevens des te meer een reden om de basis in 2024 weer op orde te krijgen, voordat de uitdagingen aan de achterkant eventueel de voorkant gaan beïnvloeden.

De externe omgeving is uitdagend

Naast de focus op bovenstaand, heeft de VKB haar ambitie om die deskundige, resultaatgerichte, betrouwbare en inwonergerichte organisatie te zijn, die inspeelt op de wensen en behoeften van onze opdrachtgevers en tegelijkertijd wendbaar is om in te kunnen blijven spelen op de actualiteit.

We zien in dat verband in toenemende mate een verstrengeling van problematiek, welke enorme impact heeft voor kwetsbare groepen. Denk hierbij aan de stapeling van problemen als gevolg van stijgende benzine- en voedselprijzen, de gestegen energiekosten, de algehele inflatie, effecten van klimaatverandering en mondiale spanningen. Veel huishoudens zien zich geconfronteerd met een fikse stijging in uitgaven, waar in veel gevallen niet een evenredige toename van de inkomsten tegenover staat. Inmiddels zien wij dat de rijksoverheid de nodige maatregelen heeft getroffen (energietoeslag, verhoging minimumloon, verhoging toeslagen), waardoor voor 2024 de verwachting is dat desituatie stabiel blijft.

Minister Schouten (Armoedebelid, Participatie en Pensioenen) heeft voorjaar 2023 aangekondigd om de duur van schuldreguleringstrajecten te verkorten tot anderhalf jaar. Ook zet zij in op het verlagen van de drempel naar de gemeentelijke hulp. Op die manier wil de Minister bereiken dat meer mensen hulp krijgen en dat zij sneller van hun schulden af zijn. De wetswijziging die per 1 juli 2023 is ingegaan betekent een verkorte looptijd bij de WSNP en MSNP. De looptijd wordt verkort van 36 maanden naar 18 maanden. Wat de impact is op de schuldenaren, schuldeisers en onze eigen organisatie zal in de loop van 2024 nader moeten worden uitgewerkt.

De economie, en daarmee de samenleving, staat onder druk. Het is van groot belang dat wij met elkaar een stap zetten om het vertrouwen van de burger in de overheid te vergroten. Het feit dat de overheid veelal de grootste schuldeiser is helpt daarbij niet mee. Dit betekent een extra inzet van de VKB om de meest zorgvuldige wijze om te gaan met onze inwoners en klanten. Naast de kwalitatief hoogwaardige dienstverlening is het beschermen van de persoonsgegevens ook een wezenlijke. Wij zetten daarop in als VKB om daarmee zo veel mogelijk bij te dragen aan ons betrouwbare karakter. Ook de continue aandacht voor het toepassen van begrijpelijk taalgebruik draagt bij aan een betere verbinding met onze doelgroep. Daarnaast blijven we investeren in training en opleiding van onze medewerkers, we werken met een gericht opleidingsplan.

Doelgroepen worden onderscheiden

Vanuit het inwonergegericht werken, nemen wij ook onze dienstverlening onder de loep. We willen aansluiting vinden bij de verschillende doelgroepen die wij bedienen. Hierbij besteden we ook in 2024 met name aandacht aan jongvolwassen met geldzorgen en schulden. Op basis van de campagne die we in 2023 mogen uitvoeren vanuit de Regiodeal Oost Groningen verwachten wij meer toegang te kunnen organiseren voor de doelgroep tussen 18 en 25 jaar. In de afgelopen vijf jaar is het aantal jongeren tot 25 jaar met schulden gestegen met maar liefst 70%, aldus het NIBUD. Dat is een zorgelijke ontwikkeling binnen een groep die de schouders van de - toch al fragiele - economie vormen voor de nabije toekomst. Bovendien is het kunnen bieden van een financieel stabiele start een wezenlijk uitgangspunt voor het doorbreken van generatiearmoede.

. Na de VKB pilot, gericht op kennisvergroting en verkenning van samenwerking, heeft VKB in 2023 een start gemaakt met de samenwerking met gemeente Pekela en Oldambt om schuldhulp aan ondernemers te bieden.

Vroegsignalering biedt kansen

De wijziging in de Wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in 2021 geeft de verplichting om vroegsignalering in te richten. In 2024 werken alle gemeenten met vroegsignalering. Deze wettelijke taak ligt bij de gemeenten zelf. Als VKB ondersteunen we gemeenten op verschillende manieren. Komend jaar zal inzichtelijk worden wat de impact is op inwoners die op deze wijze worden doorverwezen naar de VKB.

Het is van belang dat er zoveel mogelijk tijd van de VKB-consulenten gaat naar het ondersteunen van inwoners op weg naar zelfredzaamheid. Het huidige softwaresysteem ondersteunt de consulenten daar onvoldoende in door te veel handmatige handelingen en een omslachtige werkwijze. In 2024 willen we daarom overstappen naar een softwaresysteem dat onze consulenten beter begeleidt en faciliteert in onze werkzaamheden.

De begroting vraagt realisme

Met alle gemeenten heeft begin 2023 afstemming plaatsgevonden over de verwachte afname vanuit de betreffende gemeente. De eerder afgekeurde begroting en de hier geschetste interne en externe ontwikkelingen maken dat er nu een tweede, definitief herziene begroting tot stand is gekomen op basis van realistische uitgangspunten, waaronder:

- de basis op orde is prioriteit nummer één en heeft een kostenverhogend effect;
- eerdere achterstanden t.a.v. inflatie en loonindexatie moeten worden ingelopen;
- een tweetal incidentele kostenposten (einde politiek verlof voormalig directeur en externe opdracht aan Lysias) geven een substantieel effect in dit begrotingsjaar;
- de toezichthouder, Provincie Groningen, vraagt om een sluitende begroting;
- bij elkaar geeft dit geen andere mogelijkheid dan de tariefstelling naar boven bij de stellen.

Het op orde brengen van de basis, de uitkomsten van de opdracht aan de externe partij Lysias en de vorming van een nieuw beleidsplan maken 2024 tot een 'schakeljaar' in de zin van een voorbereidend jaar op de toekomst. Met de huidige kwaliteit van onze dienstverlening en met het commitment van onze aangesloten gemeenten zien wij die toekomst met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Marc Winters
Directeur Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

2

Beleidsbegroting

2.1. Inleiding

Voor u ligt de herziene begroting 2024. Op grond van artikel 3 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient de begroting en de meerjarenraming mede op basis van een voortschrijdend beleidsplan uitvoering te geven aan het doel en de taakstelling van de VKB.

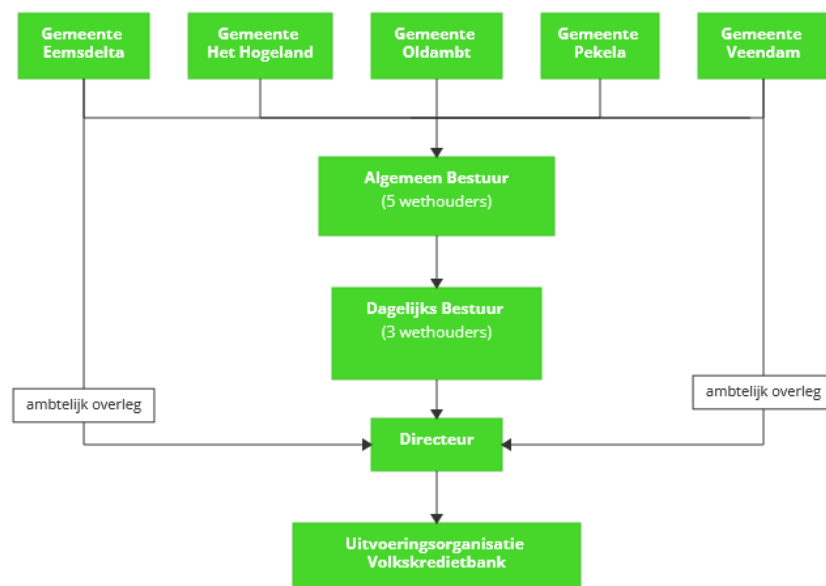
De herziene begroting is cijfermatig en toelichtend substantieel gewijzigd ten aanzien van de eerste begroting in de zomer van 2023. Om het overzichtelijk te houden, geven we hier de belangrijkste wijzigingen weer:

- alle cijfermatige tabellen;
- het volledige voorwoord;
- par. 2.4.8 het organogram plus relevante onderdelen in de toelichting;
- par. 3.1. betreft nu de 'toelichting begroting 2024' (voorheen 3.1.3) en is uitgebreid met de belangrijkste herziene uitgangspunten van deze aangepaste begroting;
- onder 2.3.2 zijn delen van de dienstverlening compacter omschreven;
- Tot slot is de gehele tekst gecheckt op actualiteit en consistentie.

2.2. De organisatie

2.2.1. Deelnemende gemeenten en bestuur

De VKB wordt geleid door een Algemeen Bestuur. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit vijf wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhelpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen Bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van drie wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de VKB en is verantwoordelijk verschuldigd aan het Algemeen Bestuur. In een organogram ziet het er als volgt uit:

Het huidige bestuur wordt gevormd door (peildatum: januari 2024):

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter, lid DB	Mw. M. de Visser	Het Hogeland
Vice-voorzitter, lid DB	Dhr. G. Engelkens	Oldambt
Lid DB	Mw. E. van Klaveren	Pekela
Overige leden:	Dhr. H. Ronde	Eemsdelta
	Dhr. B. Wierenga	Veendam

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

2.2.2 Bereikbaarheid

De VKB is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam. We zijn ons ervan bewust dat het VKB-werkgebied groter is dan Appingedam. Vanuit het gebiedsgericht werken blijven we volop inzetten op de aanwezigheid van de VKB op locatie in de verschillende gemeenten. Per gemeente hebben we vaste consultants als contactpersonen. Zodat voor de inwoners, gemeenten en ketenpartners er vertrouwde gezichten zijn.

Het is nu al mogelijk om op verschillende locaties in de gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Oldambt, Pekela en Veendam een afspraak te plannen met een medewerker van de VKB. We werken structureel op diverse locaties om op deze wijze voor de inwoners meer zichtbaar te zijn en tegelijk de samenwerking met de keten te versterken. Ook is er de mogelijkheid voor huisbezoeken.

De vier kernwaarden hebben we in 2023 uitgebreid met een vijfde: toegankelijkheid. Als VKB willen we toegankelijk zijn voor iedereen in onze vijf gemeenten. Inclusiviteit staat daarbij centraal.

Dagelijks is de VKB telefonisch bereikbaar van 09.00 - 12.00 uur en van 13.00 - 16.00 uur (behalve op de vrijdagmiddag). Veel van onze klanten maken gebruik van het digitale klantportaal van de VKB (MijnVKB) om 24/7 inzicht te hebben in de inkomsten, uitgaven en de voortgang.

Veel inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven komen sneller financieel in de problemen. In het Taalhuis en Biblionet vinden wij goede samenwerkingspartners. Bij goede bereikbaarheid hoort ook heldere en begrijpelijke communicatie. Onze medewerkers worden getraind in onder meer 'begrijpelijk schrijven', om daarmee een open communicatie met klanten mogelijk te maken. Dit werkt drempelverlagend en draagt bij aan goede bereikbaarheid.

Ketenpartners zijn voor onze organisatie cruciaal om bereikbaar te zijn voor nieuwe klanten. Samenwerking met onze ketenpartners staat daarom hoog in het vaandel. We sluiten waar mogelijk aan bij de keten en delen daar onze kennis en kunde en halen ook input op van onze ketenpartners.

2.3 Programmaplan

2.3.1. Wat willen we bereiken?

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de doelstelling van de VKB expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij inwoners die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

De visie en doelen van de bij de VKB aangesloten gemeenten zijn weergegeven in het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024.

Financiële problemen kunnen vergaande gevolgen hebben voor het dagelijks leven, zoals belemmering voor werk of sociale activiteiten. Om die reden hebben de gemeenten de volgende doelstellingen voor de integrale schuldhulpverlening omschreven:

1. **Voorkomen van schulden:** aandacht voor preventie, vroegsignalering en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.
2. **Oplossen van schulden:** Het doel van het oplossen van schulden is om de inwoner een schuldenvrije toekomst geven. Hiervoor worden de producten schuldbemiddeling, 100% betalingsregeling of saneringskrediet ingezet. In die gevallen moet het vinden van een oplossing voor schulden worden bewerkstelligd binnen een termijn van maximaal 18 maanden. De looptijd van een traject kan op grond van bijzondere omstandigheden worden verlengd. Het is belangrijk dat na het traject goede nazorg wordt verleend om te voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan.
3. **Duurzame resultaten:** een investering in integrale schuldhulpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op herhaling van schulden. Het zorgt er verder voor dat klanten zich op andere terreinen kunnen ontwikkelen (bijvoorbeeld re-integreren). Producten die hiervoor worden ingezet zijn bijvoorbeeld: budgetbeheer, budgetcoaching of een schuldregeling.
4. **Bevorderen participatie:** het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor een inwoner om actief deel te nemen aan de samenleving. De ondersteuning is maatwerk.

5. **Voorkomen van maatschappelijke kosten:** een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

2.3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Een integrale aanpak van problematische schulden kenmerkt zich door het tegelijkertijd werken aan financieel-technische en andersoortige problemen. Gemeenten hebben een taak op het gebied van werk en inkomen, zorg, onderwijs en jeugd. Dit is vastgelegd in de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet. De zorgtaak op het gebied van schuldhulpverlening hangt hier nauw mee samen. Financiële problemen en schulden kunnen een belangrijke belemmerende factor zijn voor volwaardige deelname aan de samenleving. Integrale dienstverlening dient bij te dragen aan het bereiken van de beleidsdoelen op het terrein van armoedebestrijding, participatie, re-integratie, welzijn, zorg en openbare orde.

Dienstverlening VKB

De VKB heeft verschillende producten en diensten van schuldhulpverlening 'onder één dak'. Daardoor kunnen mensen met schulden op maat breed geholpen worden en is doorstroom naar een andere vorm van schuldhulpverlening betrekkelijk eenvoudig. Schuldhulpverlening moet zoveel mogelijk aansluiten op de ontwikkelingen in het sociaal domein en de ontwikkelingen binnen de GR-gemeenten. Hiertoe staan we in goed contact met de gemeenten en zoeken ook verdere aansluiting bij andere opdrachtnemende organisaties namens uw gemeente in het Sociaal Domein.

In 2021 is de VKB een visietraject en medewerkerstraject gestart om daarmee kansen te verzilveren en knelpunten aan te pakken. Dit heeft geleid tot een nieuwe organisatiestructuur welke in januari 2022 effectief is geworden. Belangrijk hierbij is te noemen dat wij hiermee een meer naar buiten gerichte organisatie zijn geworden, welke beter in staat is om in te spelen op de lokale behoeften. We hebben hiermee de lijn ingezet van een reactieve naar een proactieve organisatie.

Als VKB werken we inwonergegericht waarbij de inwoner centraal staat. Alles binnen de organisatie is hierop ingericht. Het is van belang dat consultants meer tijd en ruimte creëren om beter in te zetten op begeleiding en aandacht voor de klanten. In de begroting 2024 laten we dit ook terug keren door in te zetten op een effectief en efficiënt softwaresysteem, dat de medewerkers goed ondersteund in de werkzaamheden.

We kijken continue naar het verbeteren van onze werkprocessen en de ondersteuning/coaching van de inwoners. De eerdergenoemde inzet op kwaliteit heeft hiermee ook een nauwe relatie, we willen instrumenten als coaching en nazorg beter inzetten om inwoners sneller in een financieel zelfredzame positie te krijgen.

Het kernpakket van de schuldhulpverlening VKB

Een inwoner in Noord-Oost Groningen kan voor deskundige schuldhulpverlening terecht bij de VKB. Deze dienstverlening vormt het *kernpakket* van de VKB. Hiermee geeft de VKB handen en voeten aan de uitvoering van de Wgs en het beleidskader. Het kernpakket wordt door alle GR-gemeenten bij de VKB afgenomen en wordt gedeeltelijk uit de vaste bijdrage bekostigd.

Als mensen met problematische schulden binnenkomen bij de VKB, worden ze opgevangen door onze medewerkers van het team Budgetbeheer. Inzet van de intake is een laagdrempelige voorziening waar mensen uiteindelijk via een resultaatgericht plan van aanpak worden

doorgeleid naar de juiste vorm van schuldhulpverlening. De kern van de ondersteuning is de intake met het plan van aanpak en, indien nodig, de crisisinterventie.

De consultants van team Budgetbeheer werken zoveel mogelijk op locatie in de gemeenten om bereikbaar te zijn voor de inwoners en ketenpartners. Daarnaast wordt het kantoor in Appingedam gebruikt voor de backoffice en de interne verbinding. Op die manier is de VKB toegankelijk voor de inwoners en eveneens voor de medewerkers van de gemeentelijke toegang voor doorverwijzing of collegiaal overleg. Goede aansluiting bij onze partners is een belangrijke aanleiding voor het meer gebiedsgericht werken.

We hebben onze werkprocessen steeds scherper, maar maatwerk blijft te allen tijde belangrijk: een persoonlijke werkwijze die aansluit op de situatie van de inwoner. De eerdergenoemde doelgroepbenadering speelt hierin een belangrijke rol. Immers, gerichte kennis over je gesprekspartner kan de VKB-medewerkers helpen om gericht te kunnen sturen in de gesprekken om zo het meest uit het gesprek te halen. Bij een jongere komt een consultant toch op een andere manier binnen dan bij een ondernemer, om maar twee doelgroepen aan te halen. We willen beter onze kennis over de doelgroepen inzetten om de gesprekken en ondersteuning te bevorderen.

Toegang tot schuldhulpverlening

We hebben goede verwachtingen van de gemeentelijke toegang en gaan hier in 2024 nader invulling aan geven. We verwachten in 2024 de effecten van vroegsignalering zich verder uitkristaliseren, waarna we vervolgens verder deze ontwikkeling vertalen in de begroting.

De Schuldhulpverleningstrajecten

Het tweede onderdeel van het kernpakket zijn de schuldhulpverleningstrajecten. Op basis van een plan van aanpak kunnen inwoners met problematische schulden verder worden geholpen door een schuldhulpverleningstraject te starten. De VKB biedt diverse vormen van schuldhulpverlening zoals Schuldregeling, Schuldbemiddeling, Dwangakkoord, Wsnp, Financieel beheer, Saneringskredieten en Budgetbeheer.

Budgetbeheer

Het uitgangspunt bij budgetbeheer blijft: lichte ondersteuning waar het kan en zwaardere waar nodig. Het doel is dat mensen weer financieel zelfredzaam worden. Er wordt nu steviger ingezet op maatwerk en coaching. Dat betekent dat de dienstverlening nog meer wordt afgestemd op de individuele situatie van de klant. We onderscheiden daarbij vier vormen budgetbeheer:

Regulier Budgetbeheer

Dit is de meest uitgebreide vorm van inkomensbeheer en budgetbegeleiding middels coaching. De insteek is een totaalpakket budgetbeheer waarbij afhankelijk van de situatie en de fase waarin iemand zit, op basis van de professionele inschatting van de consultant, een bepaalde werkwijze en tempo wordt gehanteerd. Bij deze werkwijze wordt door gesprekken, coaching of het samenwerken met ketenpartners gemonitord of een lichtere vorm van dienstverlening mogelijk is. Deze vorm van budgetbeheer zetten we ook in wanneer een schuldregeling nog niet mogelijk is voor inwoners.

Beperkt Budgetbeheer

Maatwerk betekent ook rekening houden met mensen die, direct aan het begin of na verloop van tijd, lichte ondersteuning nodig hebben. Voor hen is het product Beperkt Budgetbeheer. Dit product, waarbij de ondersteuning uitgaat van een redelijke mate van zelfstandigheid van de klant, wordt bijvoorbeeld ingezet in de laatste fase van het proces budgetbeheer. Het kan eventueel ook worden ingezet voor mensen die mogelijk onder bewind komen bij de VKB en moeten wachten op de beschikking van de rechtbank.

Begeleid Financieel Beheer

Begeleid Financieel Budgetbeheer is bedoeld voor bestaande klanten voor wie zelfredzaamheid ondanks coaching of flankerende hulp (nog) geen optie is. In een bepaalde fase in hun proces is er de mogelijkheid om Begeleid Financieel Budgetbeheer in te zetten. Dit volstaat in een stabiele situatie met het voortzetten van het betalingsverkeer via de VKB. Het is geen uitbreiding van de doelgroep budgetbeheer, maar een andere vorm van dienstverlening waarbij bewindvoering een te zwaar middel is.

Opstart Budgetbeheer ten behoeve van bewindvoering

Wanneer een inwoner zicht meldt voor bewindvoering duurt het gemiddeld zes maanden voordat het bewind is toegekend. In deze zes maanden is het van belang om te zorgen voor stabiliteit in het inkomen en de uitgaven. Door budgetbeheer in deze vier maanden op te starten en uit te voeren, zorgt de VKB ervoor dat de financiële ondersteuning direct kan starten voor de inwoner. Door het opstarten van budgetbeheer mogen er bij het bewind minder kosten gedeclareerd worden zodra bewind is uitgesproken, omdat er al budgetbeheer loopt. Dit zorgt voor minder hoge kosten van de bijzondere bijstand. Dit zijn twee belangrijke voordelen van de combinatie van budgetbeheer in samenhang met bewindvoering bij de VKB.

Schuldregeling

Bij het regelen van de schulden ligt de focus op het laten slagen van het minnelijke schuldregelingstraject. Er wordt ingezet op goede informatievoorziening richting de schuldeisers om ze te overtuigen om akkoord te gaan met het voorstel dat wij namens de klant doen. Waar nodig wordt een dwangakkoord ingezet om het minnelijke traject te laten slagen. Deze manier van werken zorgt ervoor dat meer aanvragen in het minnelijke traject slagen dan voorheen. Als het minnelijke traject niet mogelijk is, dan wordt er een doorgeleiding naar de Wsnp gedaan.

Er zijn twee vormen van schuldregelen: saneringskrediet en schuldbemiddeling.

Als VKB hebben we de afgelopen jaren vol ingezet op saneringskredieten en dat blijven we ook in de toekomst doen

De andere vorm betreft een schuldbemiddeling. Deze vorm wordt beperkt ingezet.. Deze vorm van schuldsanering heeft niet de voorkeur van de VKB.

Vanwege een wetswijziging wordt per 1 juli 2023 de looptijd van de schuldregeling (zowel MSNP als Wsnp) verkort van 36 naar 18 maanden. Hoogstwaarschijnlijk zal de verkorte looptijd al per 1 juli 2023 ingaan. Schuldeisers gaan vanwege de kortere looptijd een lager bedrag ontvangen. Hierdoor wordt het verstrekken van een saneringskrediet t.o.v. een schuldbemiddeling nog interessanter. Tot op heden werd bijna 70% van de geslaagde minnelijke schuldregelingen omgezet in een saneringskrediet. De verwachting is dat het percentage saneringskredieten naar 90% of zelfs hoger zal gaan vanwege de verkorte looptijd. In de loop van 2023 kunnen we de impact van deze wetswijziging op het gehele proces intern en extern beter inschatten.

Het keuzepakket van de VKB

Om tegemoet te komen aan de verschillende individuele ambities binnen de GR-gemeenten is in het vorig hoofdstuk aangegeven dat een samenwerkingsvorm met enige flexibiliteit wenselijk is. Concreet betekent dat naast het kernpakket voor iedereen, er een keuzepakket is waarbij via dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afzonderlijke afspraken gemaakt kunnen worden met de VKB. Wij onderscheiden daarin twee mogelijkheden: inzet van de VKB binnen de gemeentelijke toegang en beschermingsbewind. Voor bewind verwijzen we naar hoofdstuk 5 van het Toekomstplan.

Keuzepakket: Inzet VKB binnen gemeentelijke toegang

De eerste stap bij (dreigende) financiële problemen is om de situatie integraal te bekijken en snel en deskundig, samen met de inwoner, aan te pakken. Gemeenten zijn volop bezig met de ontwikkeling van een toegang waarin dit kan worden opgepakt. De wijze waarop dat wordt vormgegeven, verschilt per gemeente. Binnen het keuzepakket zien we producten zoals preventie en voorlichting en vroegsignalering.

Preventie en voorlichting

In 2024 zetten we verder in op onze preventie en voorlichting strategie zoals we die in 2022 zijn gestart. Dit betekent dat we naast activiteiten in opdracht van de gemeenten inzetten op betaalde activiteiten voor kennisinstellingen en werkgevers. Voor preventie en voorlichting voor werkgevers bouwen we voort op de opgedane kennis van VNO NCW in het project 'geldzorgen de baas'. Hierbij valt de denken aan gerichte voorlichting voor werknemers of studenten. Maar ook wordt ingezet op het organiseren van 'train de trainer' of 'herkennen, signaleren en doorverwijzen' voor management of uitvoering van samenwerkende organisaties.

Vroegsignalering

Sinds 1 januari 2021 hebben gemeenten de wettelijke taak om zich toe te leggen op vroegsignalering. Dit kan ingevuld worden door dienstverlening (detachering) vanuit de VKB of door eigen invulling door de betreffende gemeente. Per gemeente bekijken we de behoefte en stemmen we dat op elkaar af.

2.3.3 Wat mag het kosten?

Het programmaplan is gebaseerd op de gerealiseerde cijfers 2022, waaronder de jaarstukken 2022, maar ook de begroting 2023, het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024, de verwachte kosten ontwikkeling 2023 en 2024 (waaronder de effecten uit de CAO SGO). Daarnaast is in het kader van de totstandkoming van de programmabegroting het rekenmodel tezamen met de gemeente specifieke gegevens vertaald in de productraming, die voor het management leidend zal zijn bij de dagelijkse sturing. De financiële vertaalslag ligt uiteraard in de financiële begroting verderop in dit document.

De begroting is opgesteld op basis van een inschatting van de aantallen producten voor het kern- en keuzepakket. De specificatie van de aantallen per gemeente wordt hieronder weergegeven.

Producten kernpakket

Opdrachtgever	Aanmelding	Intake compleet	Crisis intake compleet	Verkorte intake	Subtotaal kernpakket
Tarief	€ 75	€ 900	€ 1.500	€ 375	

Eemsdelta	170	135	12	-	€ 152.300
Het Hogeland	45	40	-	-	€ 39.400
Oldambt	135	105	13	-	€ 124.100
Pekela	65	50	5	-	€ 57.400
Veendam	85	70	5	-	€ 76.900
Totaal	500	400	35	-	€ 450.100

Opdrachtgever	Adviesrecht beschermingsbewind	Advies gesprek (preventie)	Intake SR	Schuld-regeling	Schuld-bemid-deling	Subtotaal kernpakket
Tarief	€ 450	€ 300	€ 300	€ 1.200	€ 450	

Eemsdelta	-	20	25	60	15	€ 92.300
Het Hogeland	-	-	10	25	15	€ 39.800
Oldambt	-	-	25	60	15	€ 86.300
Pekela	-	-	15	25	10	€ 39.000
Veendam	-	-	20	40	15	€ 60.800
Totaal	-	20	95	210	70	€ 318.200

Opdrachtgever	Budgetbeh. (incl. opstart, afronding en coaching)	Budget-beheer beperkt	Begeleid financieel beheer	Coachings-gesprek (preventie)	Leen-aanvraag	Subtotaal kernpakket
Tarief	€ 1.275	€ 375	€ 750	€ 450	€ 225	

Eemsdelta	210	75	90	30	20	€ 381.400
Het Hogeland	70	15	45	-	-	€ 128.600
Oldambt	190	15	50	-	60	€ 298.900
Pekela	70	10	30	-	-	€ 115.500
Veendam	115	10	50	-	-	€ 187.900
Totaal	655	125	265	30	80	€ 1.112.300

Opdrachtgever	Wsnp-verklaring	Financ. beheer	Dwang-akkoord, incl. zitting	Opstart budgetbeh. t.b.v. bescherm.bew.	Subtotaal kernpakket
Tarief	€ 300	€ 225	€ 450	€ 600	

Eemsdelta	20	10	10	10	€ 18.800
Het Hogeland	5	-	5	5	€ 6.800
Oldambt	15	5	10	5	€ 13.100
Pekela	5	5	5	5	€ 7.900
Veendam	10	5	5	5	€ 9.400
Totaal	55	25	35	30	€ 56.000

Opdrachtgever	Totaal kern pakket
Tarief	

Eemsdelta	€ 644.800
Het Hogeland	€ 214.600
Oldambt	€ 522.400
Pekela	€ 219.800
Veendam	€ 335.000
Totaal	€ 1.936.600

Pilot SHV ondernemers en vroegsignalering

Opdrachtgever	SHV ondernemers	Totaal budget
Tarief	€ 75	

uren

Eemsdelta	0	€ -
Het Hogeland	104	€ 7.800
Oldambt	416	€ 31.200
Pekela	104	€ 7.800
Veendam	0	€ -
Totaal	624	€ 46.800

	Vroeg-signalering	Totaal budget
Tarief	€ 75	

uren

Eemsdelta	2.288	€ 171.600
Het Hogeland	-	€ -
Oldambt	416	€ 31.200
Pekela	-	€ -
Veendam	0	€ -
Totaal	2.704	€ 202.800

Opdrachtgever	Totaal overige bijdragen
Tarief	

Eemsdelta	171.600
Het Hogeland	7.800
Oldambt	93.600
Pekela	15.300
Veendam	-
Totaal	288.300

Raming lasten en baten

Schuldhelpverlening	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
Lasten	2.322.529	2.080.229	2.868.615
Baten	2.356.623	2.094.500	2.434.600
Saldo	34.094	14.271	-434.015

Beschermingsbewind

Beschermingsbewind wordt primair door de klant betaald. Ongeveer twee-derde van alle klanten zal hiervoor bijzondere bijstand aanvragen. Deze kosten zullen derhalve wel op de gemeentebegroting drukken maar niet primair als 'uitgaven VKB' zichtbaar zijn.

Van belang hierbij is dat beschermingsbewind alleen door de rechter kan worden opgelegd en ook alleen door de rechter beëindigd kan worden. De rechtbank bepaalt tevens het soort bewind. Gemeenten hebben de mogelijkheid om adviesrecht bij de rechtbank aan te vragen, in 2023 was het animo daartoe niet groot. We weten op dit moment nog onvoldoende wat daarvan de impact is op de begroting.

De geschatte verdeling van het aantal dossiers per gemeente blijkt uit onderstaand overzicht:

Opdrachtgever	Intake		ER&V		Jaarbeloning				Totaal
					Regulier		Schulden		
	Alleen	Partner	Alleen	Partner	Alleen	Partner	Alleen	Partner	
Tarief	€ 621	€ 745	€ 224	€ 280	€ 1.320	€ 1.582	€ 1.707	€ 1.932	
Eemsdelta	11		11		95	6	18	3	€ 180.709
Het Hogeland	3		3		24	3	7	-	€ 50.910
Oldambt	9		9		64	6	14	2	€ 129.339
Pekela	3		3		15	5	7	1	€ 44.126
Veendam	4		4		26	5	10	1	€ 64.612
Buiten werkgebied	-		-		41	1	6	-	€ 65.944
Totaal	30	-	30	-	265	26	62	7	535.640

De uurtarieven voor bewindvoering worden bepaald door het rijk. Daar heeft de gemeente geen invloed op. Ter indicatie: het uurtarief is voor 2024 vastgesteld op € 77.60 (exclusief btw).

Vanwege de loonstijging in 2023 en ook in 2024 zal er efficiënter en effectiever gewerkt dienen te worden. Een ander softwaresysteem dat beter ondersteunt en faciliteert zal hierbij uitkomst bieden.

Op dit moment brengt de VKB geen BTW in rekening voor beschermingsbewind. In de risicoparagraaf op pagina 18 wordt specifiek ingegaan op het eventuele risico wat de VKB hier nog loopt.

Raming lasten en baten

Beschermingsbewind	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
Lasten	545.065	538.271	601.085
Baten	488.266	517.700	562.400
Saldo	-56.799	-20.571	-38.685

Vaste bijdrage: overhead en bestaan

De VKB heeft te maken met kosten voor bestuur ondersteuning en niet product-/dienstverlening specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Er vindt een algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen, het management, het dagelijks bestuur en algemeen bestuur plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en applicatiebeheer en de facilitaire ondersteuning.

De begrootte lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van de gemeenschappelijke regeling. Deze zogenaamde bestaanskosten zijn de materiele kosten en ondersteunde diensten (overhead) zoals beschreven in de 'notitie overhead' van de Commissie BBV.

Raming lasten en baten

Vaste bijdrage	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
Lasten	1.668.053	1.631.200	2.021.800
Baten	1.668.053	1.631.200	2.021.800
Saldo	-	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op de overhead en bestaanskosten. Deze kosten worden middels een tarief per inwoner in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. De verdeling per gemeente ziet er als volgt uit:

		Vaste bijdrage 2024
Tarief		€ 14,42

Eemsdelta	45.394	€ 654.600
Het Hogeland *)	15.750	€ 227.100
Oldambt	39.044	€ 563.000
Pekela	12.404	€ 178.900
Veendam	27.616	€ 398.200
Totaal	140.208	€ 2.021.800

*) betreft het aantal inwoners van de voormalige gemeente Eemsmond.

2.4 Paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de VKB. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing;
2. Onderhoud kapitaalgoederen;
3. Financiering;
4. Bedrijfsvoering;
5. Verbonden partijen.

2.4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de VKB te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene en bestemmings-reserves en deze bedrage ultimo 2023 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting.

De belangrijkste risico's voor de VKB zijn:

- Er is onduidelijkheid over de vraag of de VKB verplicht is BTW in rekening te brengen bij het product beschermingsbewind. De VKB is van mening dat er geen BTW-plicht is omdat beschermingsbewind binnen de BTW-vrijstelling voor schuldhelpverlening valt. Omvang risico: maximaal € 531.000,-;
- Alle in de begroting opgenomen aannames zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen en diensten. Indien er in een jaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen en diensten, zal dit kunnen leiden tot frictiekosten en een extra financiële bijdrage van de gemeenten. Omvang risico: p.m.;

Uitgangspunt bij risico's is dat het meestal incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De VKB is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de VKB op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en is het niet nodig dat de VKB over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelig exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB als zodanig gewaarborgd.

Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) dient een aantal kengetallen opgenomen te worden. De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een beter inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Normaliter bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VKB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode nihil (zie paragraaf 2.1.6 weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Kengetallen	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
Netto schuldquote	4,0%	4%	4%	4%	4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,0%	4%	4%	0%	4%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9

Liquiditeitsratio

De liquiditeit laat zien wat de mate is waarin de VKB in staat is om aan haar direct opeisbare verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. De huidige uitkomst geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte schulden te voldoen. Door de waarborgen die een

gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan (gemeenschappelijke regeling) met zich meebrengt, is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De investeringen zijn met name gericht op het in stand houden en vervangen van de telefonie en automatisering.

Het personeel is gehuisvest in het kantoorpand aan de Stationsweg 2 te Appingedam, maar is vanwege Corona vooral thuis aan het werk of op locatie bij een gemeente of ketenpartner. De medewerker van de VKB is, met behulp van diverse mobiele devices, flexibel inzetbaar.

Het kantoorpand wordt gehuurd. In 2019 is besloten de huurovereenkomst van het pand niet op te zeggen en daarmee te gaan voor een verlenging van de huidige huurovereenkomst van vijf jaar. Vanwege de mobiele inzetbaarheid van de medewerkers en de Corona maatregelen is ervoor gekozen het aantal werkplekken op kantoor te verminderen. Er zijn 38 werkplekken geformeerd. In goed overleg met de verhuurder is de tweede verdieping van het pand halverwege 2021 afgestoten. De huurovereenkomst van het pand loopt tot oktober 2025, een eventuele opzegging dient voor 1 oktober 2024 gedaan te worden. We zullen bij de verkenning voor een andere locatie van de VKB rekening houden met de ingezette lijn om onze dienstverlening zo dicht mogelijk bij de inwoner te brengen.

Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de VKB. Voor wat betreft de inrichting dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de VKB eveneens verantwoordelijk. Deze kosten worden aangemerkt als huurderinvesteringen. Het externe (groot) onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de verhuurder.

2.4.3 Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de VKB zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de VKB loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de VKB in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal.

Het begrote renterisico norm wordt weergegeven in de volgende tabel.

Renterisiconorm (bedragen x 1.000)		2024 (begroot)	
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	€	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	€	-
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€	-
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€	-
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	€	450
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€	-450
5	Betaalde aflossingen	€	-
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€	-450
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€	-450
8	De begrotingsomvang per 1 januari	€	5.492
9	Het normpercentage		20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	€	1.098
11	Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief) (10 - 7)	€	1.548

Uit deze opstelling blijkt dat de VKB binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de VKB geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze leningdebiteuren. Er wordt ten aanzien van leningdebiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de VKB middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft.

De begrote kasgeldlimiet wordt weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)		2024 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€	5.492
Toegestane kasgeldlimiet (a)		40%
- in procenten		
- in geld	€	2.197
Vlottende schuld		
- opgenomen gelden < 1 jaar	€	-
- schuld in rekening-courant	€	-
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€	7.000
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€	-
Totaal vlottende schuld (b)	€	7.000
Vlottende kasgeldmiddelen		
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€	80
- contante gelden in kas	€	-
- tegoeden in rekening-courant	€	400
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€	5.200
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€	5.680
Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€	1.320
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€	2.197
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€	877

Schatkistbankieren

De aanwezige bankgelden betreffen gelden van cliënten. Deze derden gelden zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren (SKB). Per 1 juli 2021 neemt de VKB deel aan het SKB en voorkomt daarmee rentekosten op positieve banktegoeden.

2.4.4 Bedrijfsvoering

Algemeen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige en toekomstige aspecten van de bedrijfsvoering. Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de VKB verantwoord uit te kunnen voeren. De VKB beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhelpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het voorwoord op pagina 4 en het programmaplan vanaf pagina 9 en verder.

Financieringssystematiek

Op transparante wijze wordt onderscheid gemaakt tussen bestaanskosten en de productkosten. De bestaanskosten worden op basis van het inwoneraantal omgerekend naar een vaste bijdrage (1/4 deel) voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van de productafname (3/4 deel).

		Vaste bijdrage 2024
Tarief		€ 14,42

Eemsdelta	45.394	€ 654.600
Het Hogeland *)	15.750	€ 227.100
Oldambt	39.044	€ 563.000
Pekela	12.404	€ 178.900
Veendam	27.616	€ 398.200
Totaal	140.208	€ 2.021.800

Automatisering en telefonie

De VKB heeft de automatisering uitbesteed. De VKB is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden door middel van een dienstverlenings-overeenkomst uitgevoerd. In 2022 is een Europese aanbesteding gestart voor de ICT binnen de VKB welke in 2023 leidt tot een gunning. In 2024 werken we op basis van nieuwe afspraken met de ICT leverancier. Hierbij streven we ernaar zo helder mogelijk aan de voorkant te komen tot afspraken in de Service Level Agreement, om daarmee frictiekosten zoveel mogelijk te voorkomen.

In dit licht benoemen we nogmaals dat meerdere kredietbanken in Nederland zich momenteel beraden op het voor schulddienstverlening ingerichte softwaresysteem Allegro. Ook VKB onderzoekt de mogelijkheden voor een nieuw budgetteringssysteem welke we in 2024 verwachten te implementeren. Deze kosten zijn terug te vinden in de voorliggende begroting.

Naast de standaard hard- en software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's MS 365, Allegro, Xtendis, Scienta, Elvy en Exact Globe Next.

Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard, zoals financiële gegevens. Deze informatie is dus waardevol en moet beschermd worden. Privacy en gegevensbescherming is daarom een blijvend relevant onderwerp voor de VKB. Het zorgvuldig verwerken van privacygevoelige informatie is essentieel voor het vertrouwen van inwoners in de VKB.

De VKB spant zich in om gegevensbescherming en informatiebeveiliging blijvend op niveau te houden. Zo is de VKB transparant naar inwoners over wat het met de persoonsgegevens doet en is er aandacht voor de rechten van betrokkenen. Door cliënten ingediende AVG-verzoeken worden zorgvuldig en tijdig afgehandeld. Uiteraard is er ook een werkende procedure voor het melden en registreren van beveiligingsincidenten en datalekken.

Recent is met behulp een externe deskundige een begin gemaakt met het structureel vormgeven van informatiebeveiliging. In 2024 vindt een verdere verdiepingsslag plaats van het informatiebeveiligingsbeleid. Hierbij worden we ondersteund door Data Expert bij het vergroten van onze security awareness en –training. Ook worden er Incident Response services ingeregeld voor het geval VKB geraakt wordt door een digitale aanval. In 2024 zal verder gebouwd worden aan de inrichting van gegevensbescherming en informatiebeveiliging en het borgen daarvan als continu proces. Hiertoe hebben we een extra investering voorzien in de begroting 2024.

Externe functionaris voor gegevensbescherming

Als overheidsorganisatie is de VKB verplicht een functionaris voor gegevensbescherming (hierna: FG) aan te wijzen. De FG heeft een onafhankelijke positie in de organisatie en houdt toezicht op naleving van de AVG en het beleid gegevensbescherming. Sinds 1 december 2021 wordt de FG-rol op detacheringsbasis ingevuld door de FG van de Provincie Groningen.

2.4.5 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is met ingang van 1 juli 2022 de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). De Woo bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In 2024 heeft de VKB een duidelijke procesbeschrijving en deze op onze website ook gepubliceerd zodat inwoners of belanghebbenden in het kader van passieve openbaarmaking de weg weten als zij een Woo-verzoek willen indienen. Actieve informatievoorziening blijft de aandacht behouden en zal daar waar nodig worden geüpdatet. Wanneer de ontwikkelingen van Het Open Overheidsinformatie (PLOOI) verder bekend zijn kunnen wij in 2024 systemen en processen binnen de VKB hierop afstemmen. Er is continue aandacht voor het verbeteren van de informatiehuishouding van de organisatie.

2.4.6 Fraude en fraudepreventie

Fraude, frauderisico's, preventie en bescherming van integriteit staan op de agenda bij de VKB. We hebben integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en in de processen is waar mogelijk functiescheiding ingebouwd. We werken aan bewustwording en aandacht voor de risico's en preventiemaatregelen, waarbij houding, gedrag en cultuur ook nadrukkelijk aan de orde zullen blijven komen. We hebben risico's gedefinieerd en de beheersmaatregelen om deze risico's te mitigeren ingericht. Hierin hebben we aandacht voor risico's bijvoorbeeld ten aanzien van:

- Onrechtmatige/frauduleuze betalingen aan klanten, leveranciers, personeel
- Corruptie risico in zakelijke relaties
- Onrechtmatige / frauduleuze declaraties
- Onttrekken van activa aan de organisatie
- Misbruik van bedrijfsmiddelen en/of bedrijfsgegevens

In 2024 hebben we de volgende beheersingsmaatregelen aangebracht:

- Selectief aannamebeleid, opvragen van een VOG en het laten ondertekenen van een integriteitsverklaring
- Voorbeeldfunctie vanuit de leiding
- Functiescheiding in het accorderen van facturen, declaraties en het betalingsverkeer
- Toegangsbeveiliging en rechtenbeheer in de geautomatiseerde gegevensverwerking
- Voorlichting en bewustwordingscampagne

2.4.7 Gevolgen gemeentelijke herindelingen

De voormalige Bellingwedde is met de voormalige gemeente Vlagtwedde gefuseerd tot de nieuwe gemeente Westerwolde. In verband daarmee is de gemeente Westerwolde per 1 januari 2020 uitgetreden uit de GR VKB. Daarbij is conform de uittreedbepalingen in de

gemeenschappelijke regeling een uittreedsom betaald. De dienstverlening aan de inwoners uit de voormalige gemeente Bellingwedde die op 31 december 2019 gebruik maakten van de VKB, is voortgezet middels een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Westerwolde. Deze dienstverlening is door de gemeente Westerwolde middels een eenmalige betaling afgekocht.

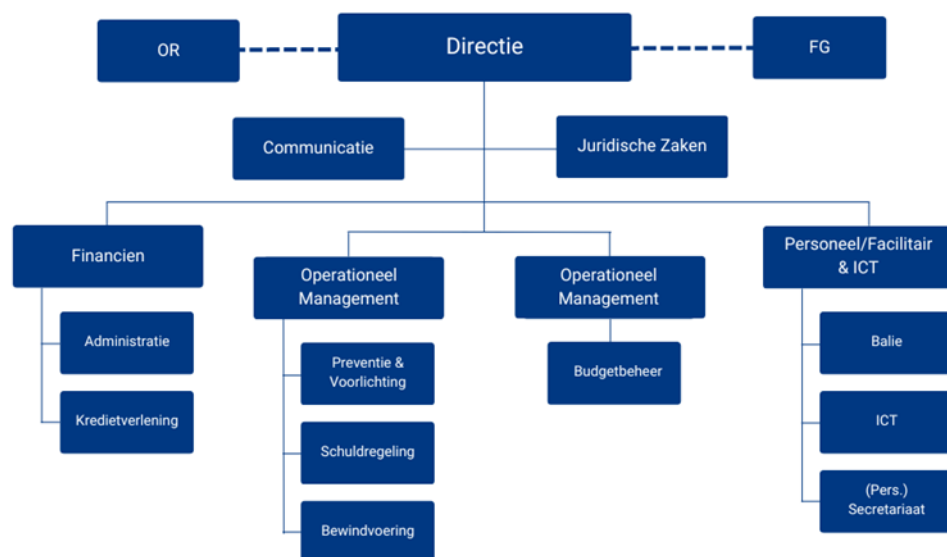
Op 1 januari 2019 is de gemeente Eemsum gefuseerd met de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne tot de nieuwe gemeente Het Hogeland. De nieuwe gemeente Het Hogeland neemt de plaats in van de opgeheven gemeenten. Het Hogeland heeft de schuldhulpverlening niet alleen ondergebracht bij de VKB maar heeft voor de schuldhulpverlening aan de inwoners van de voormalige gemeenten Bedum, De Marne en Winsum ook een dienstverleningsovereenkomst met de Groningse kredietbank.

De gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum zijn per 1 januari 2021 gefuseerd tot de nieuwe gemeente Eemsdelta. Omdat deze drie gemeenten allen reeds lid waren van de GR VKB, heeft die herindeling geen financiële gevolgen voor de GR.

Als gevolg van de gemeentelijke herindeling is er een onrechtmatigheid ontstaan in de verhoudingen van het DB en het AB. We zijn ons hiervan bewust en in 2022 is een onderzoek gestart naar de mogelijke oplossingsrichtingen. In 2024 wordt dit onderzoek voortgezet, waarbij nog niet bekend is in hoeverre dit gevolgen heeft voor de begroting 2024.

2.4.8 Personeel

Het actuele organogram van de uitvoeringsorganisatie van de VKB is hieronder weergegeven.

De uitvoeringsorganisatie staat onder leiding van de directeur en onder toezicht van het Dagelijks- en het Algemeen Bestuur.

Directeur en Management Team

De directeur stuurt het Management Team van de VKB aan. De managers sturen de betreffende uitvoerende teams aan. Zij vormen de schakel tussen de teams en de directie.

Juridische zaken

De directeur stuurt de juridische zaken aan, de afdeling die o.a. belast is met bestuursrechtelijke zaken, gegevensbescherming, klachtenafhandeling en algemene juridische dossiers.

Communicatie

Onder deze afdeling vallen de 'normale' taken zoals de website, huisstijl, interne communicatie, enzovoorts, maar ook voor onze organisatie specifieke aangelegenheden als begrijpend schrijven en lezen, de interne kennisbank, e.d. De directeur stuurt deze afdeling aan.

Financiën

Financiële administratie

De kerntaak betreft de planning-en-controlcyclus (P&C) oftewel op een systematische manier de financiële koers van de organisatie in de gaten houden. Hiermee wordt richting gegeven aan het financieel proces met behulp van diverse rapportages zoals begroting, jaarstukken en maraps. Daarnaast verzorgt deze afdeling het betalingsverkeer, de dagelijkse bank-administratie alsmede de debiteurenbewaking. Deze afdeling is organisatie ondersteunend. Zo verzorgen zij o.a. de administratieve ondersteuning van de afdelingen en de administratieve afhandeling van het schuldregeling traject.

Kredietverlening

De afdeling kredietverlening heeft als kerntaken, het beoordelen van de aanvragen voor en het verstrekken van sociale leningen, herfinancieringen en saneringskredieten.

Personeel/Facilitaire Zaken en ICT

ICT

Het beheren van de contracten met de IT en Telefonie leveranciers. Het up to date brengen en houden van onze proces ondersteunende systemen. Het verzorgen van hybride werkplekken voor onze medewerkers. Het zorgdragen voor een goede informatiebeveiliging.

Balie/ receptie

De kerntaken zijn het telefonisch ondersteunen van alle afdelingen, het ontvangen/ te woord staan van klanten aan de balie, het maken van afspraken en het verwerken van de post.

Personeelszaken

Het voeren van een helder personeelsbeleid, het up to date brengen en houden van ons personeelsbeleid. Het voeren van een gericht opleidingsbeleid gericht op de kwaliteit van onze individuele medewerkers, de teams en de organisatie als geheel. Het zorgdragen voor de vitaliteit van onze medewerkers, mede in het kader van het terugbrengen van het ziekte verzuim. Het vormgeven van het hybride werken bij de VKB.

Operationeel Management

De operationele afdelingen worden aangestuurd door twee operationele managers en daarbij ondersteund worden door twee praktijkbegeleiders. De betreffende afdelingen zijn:

Preventie en voorlichting

De afdeling preventie houdt zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van individuele en collectieve preventieactiviteiten zoals het voeren van advies- en coachingsgesprekken en het geven van cursussen en voorlichting.

Budgetbeheer

Het voeren van intakegesprekken en het uitvoeren en onderhouden van het budgetbeheer en budgetbegeleiding.

Beschermingsbewind

Deze afdeling verzorgt het beschermingsbewind. Beschermingsbewind is een door de rechter opgelegde vorm van 'verplicht budgetbeheer' voor meerderjarige personen die wegens verkwisting, een geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet in staat zijn zelf hun financiën goed te regelen.

Schuldregeling

Het verzorgen van schuldbemiddeling, schuldsaneringstrajecten en het opstellen van verklaringen Wsnp.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. De Wnra zorgt er kort samengevat voor dat een belangrijk deel van de huidige ambtenaren dezelfde rechtspositie krijgt als 'gewone' werknemers. Deze ambtenaren zullen niet langer werkzaam zijn op basis van een ambtelijke aanstelling, maar op basis van een arbeidsovereenkomst. Dit brengt een aantal belangrijke veranderingen met zich mee. Eén van deze veranderingen is dat de (collectieve) arbeidsvoorwaarden van voormalige ambtenaren vanaf 1 januari 2020 in een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) worden vastgelegd. Voor de VKB is de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) van toepassing.

Personeelshandboek

Eind 2021 heeft het Dagelijks Bestuur - na verkregen instemming van de Ondernemingsraad (OR) - het technisch omgezette Personeelshandboek vastgesteld.

Daarbij is toen de wens uitgesproken het handboek steeds meer VKB eigen te maken. In 2022 zijn hiertoe een aantal wijzigingen in overleg en na instemming van de OR voorgelegd aan het bestuur. Het betrof bijvoorbeeld regelingen rondom lokale verlofdagen, de aanschaf van een computer bril, regeling rondom verlof bij overlijden en nog een aantal andere meer tekstuele aanpassingen. Deze wijzigingen zijn begin 2023 door het bestuur vastgesteld.

Ook voor het jaar 2024 blijven we kritisch kijken naar bestaande en nieuwe personele regelingen in samenhang met de ontwikkelingen vanuit de CAO en werken we steeds aan het actualiseren van het personeelshandboek. Hiermee proberen wij steeds een goed pakket aan secundaire arbeidsvoorwaarden te vormen waarmee wij een aantrekkelijke werkgever in de huidige arbeidsmarkt kunnen zijn. Een voorbeeld hiervan is de wens om een reiskostenregeling voor woon-werkverkeer uit te werken.

Loonkosten

De loonkosten zijn gebaseerd op de schaalniveaus behorende bij de functies. De loonkosten bestaan onder andere uit: de jaarlonen inclusief 8% vakantietoelage, 7,55% eindejaarsuitkering, 1,5% levensloopbijdrage, 0,8% bovenwettelijke verlofuren en sociale lasten werkgeverspremies WGA, ZVW etc. en de werkgeverslasten OP/NP, AOP en VPL.

Ziekteverzuim

De VKB poogt continue het verzuim lager te krijgen en laag te houden, te weten: een kwartaal overleg met de arbodienst waarbij we op casusniveau onderzoeken hoe we het verzuim kunnen terugbrengen of opbouw sneller kunnen bevorderen. Aan de hand van een adequaat HR beleid en een Opleidingsbeleid zal strakker worden gestuurd op het functioneren van de medewerkers in brede zin. Het Medewerkers Vitaliteitsbeleid wordt regelmatig geactualiseerd om op die manier ook te kunnen blijven werken aan vitale medewerkers. Het verminderen van verzuim heeft, ook in 2024, de aandacht van het management. We voeren met het management team een maandelijks personeelszaken overleg, waar ook verzuim op de agenda staat.

2.4.9 Verbonden partijen

De VKB is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De VKB heeft zelf geen verbonden partijen.

3

Financiële begroting

3.1 Toelichting begroting 2024

De jaarrekening 2022, de begroting 2023 en het beleidsplan schuldhelpverlening 2021 - 2024 vormen gezamenlijk de uitgangspunten voor de begroting 2024, omdat hierin het meest recente (bestaande) beleid is opgenomen. Daarbij hebben wij voor de raming van de personeelskosten rekening gehouden met de effecten van de afgesloten CAO SGO voor 2024. Gezien de substantiële aanpassingen voor deze aangepaste begroting lichten wij een aantal uitgangspunten nader toe.

3.1.1 Sluitende begroting

Eerste uitgangspunt is om te komen tot een sluitende begroting. Los van de lijn die de nieuwe directeur en financieel manager hierop inzetten, stelt ook de toezichthouder Provincie Groningen dat een begroting of meerjarenraming uit moet gaan van een structureel en reëel begrotingsevenwicht.

3.1.2 Bedrijfsvoering op orde

In het najaar van 2023 is een start gemaakt met een inventarisatie en plangerichte aanpak om de basis op orde te krijgen. In januari 2024 is deze herzien. De kern is dat de bezetting weer op orde moet komen maar er ook tijdelijke extra krachten nodig zijn ter vervanging van uitval en om te ondersteunen in specialistisch werk om de basis op orde te krijgen.

Denk daarbij tevens aan het invoeren van de rechtmatigheidsverantwoording, het opstellen van een controleprotocol en normenkader, het goed inrichten van de interne controlestructuur, het herzien van verordeningen, het aanpassen van de GR, het opstellen van een M&O beleid, het (her)inrichten van de juiste managementinformatie, enzovoorts.

De geschatte incidentele kosten die hiermee samenhangen zijn voor het jaar 2024 begroot op € 195.000,-.

3.1.3 Exta incidentele uitgaven

Naast de onder 3.1.2 vermelde incidentele uitgaven op de basis op orde te krijgen hebben zich eind 2023 een tweetal gebeurtenissen voorgedaan die invloed hebben op de aangepaste begroting 2024, te weten:

- Opdracht Lysias.
In verband met de al langer lopende uitdagingen bij VKB en vooruitlopend op het op te leveren bedrijfsplan is aan Lysias een meervoudige opdracht gegeven. De voornaamste onderdelen zijn het opnieuw samenstellen van de opdracht van gemeenten aan VKB en het onderbouwen van de benodigde businesscase. De kosten worden geraamd op € 100.000,-
- Einde politiek verlof voormalig directeur.

Zoals jaarlijks verantwoord in de jaarstukken, loopt VKB sinds 2018 het risico op het einde van het politiek verlov van een voormalig directeur. Dat risico is eind 2023 geëffectueerd. Concreet betekent dit gegeven dat de betreffende voormalig wethouder bij VKB op de loonlijst staat. De schatting van deze kosten, inclusief werkgeverslasten, zijn op jaarbasis ongeveer € 120.000,-.

De totale incidentele geraamde lasten voor 2024 bedragen € 415.000,- Deze lasten zijn buiten de berekening van het inwoner- en uurtarief gehouden. De incidentele lasten worden op basis van inwoneraantal ten laste van de deelnemende gemeenten gebracht.

3.1.4 Inflatiecorrectie

In het verleden zijn op diverse momenten, aanpassingen gedaan als gevolg van de stijging van het loon- en prijspeil. Er is geen helder beleid momenteel over de toe te passen indexmethode.

Wel is geconstateerd dat vanaf 2020 de loonstijgingen bij VKB nagenoeg in de pas lopen met de stijging van de CPI index van het CBS. Om die reden, hanteren wij in het CPI.

In onderstaande tabel is de prijshistorie van VKB weergegeven, met het onderscheid in het basistarief op basis van het inwoneraantal en het uurtarief voor de afname van producten.

Duidelijk is te zien dat er in 2020 een herbeoordeling is geweest van de prijsstructuur. Het onderscheid is hetzelfde maar het basistarief is destijds substantieel verhoogd en het uurtarief verlaagd.

Jaar	Index CPI
2010	91,59
2011	93,73
2012	96,04
2013	98,44
2014	99,40
2015	100,00
2016	100,32
2017	101,70
2018	103,44
2019	106,16
2020	107,51
2021	110,39
2022	121,43
2023	126,09

Tabel: CPI historie

In de wetenschap dat de gemiddelde tariefsverhoging de laatste jaren ongeveer 2% per jaar is geweest, is de conclusie snel te zien. Ten opzichte van 2020 ligt het prijspeil in 2023 17,28% hoger (126,09/107,51). Mede veroorzaakt door de vermelde hiaten bij de afdeling financiën, de afgelopen jaren, is te weinig rekening gehouden met de loon- en prijsstijgingen. VKB loopt fors achter de feiten aan. Deze zeer substantiële achterstand moet worden ingelopen anders wordt dit nog verder verstrekt. Ook in 2024 stijgen de lonen weer met 6%.

Mede om deze reden wordt een substantiële aanpassing van de tarieven gedaan in de begroting van 2024.

Wanneer we deze stijgingen op deze wijze realistisch doorrekenen, worden de tarieven in 2024 op € 75 voor het uurtarief en € 14,42 voor het inwonertarief.

Met deze tariefsaanpassing komen komen zowel de ambitie om een sluitende begroting te leveren als de opgelopen achterstand in de inflatie met elkaar overeen

3.2 Overzicht van lasten en baten 2024

3.2.1 Programmarekening

In het volgende overzicht worden de lasten en baten per programma weergegeven. Daarnaast zijn ook de gerealiseerde lasten en baten van 2022 opgenomen.

LASTEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	3.367.600	3.227.100	4.216.687
	3.367.600	3.227.100	4.216.687
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.168.047	1.022.600	1.274.813
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	1.168.047	1.022.600	1.274.813
Totaal lasten	4.535.647	4.249.700	5.491.500

BATEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	4.512.942	4.243.400	5.018.800
	4.512.942	4.243.400	5.018.800
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	-	-	-
Totaal baten	4.512.942	4.243.400	5.018.800
Exploitatiesaldo voor bestemming	-22.705	-6.300	-472.700
Westerwolde	22.705	6.300	58.000
Incidentele bijdrage			415.000
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	300

3.2.2 Categoriele indeling van baten en lasten 2024

In dit overzicht staan de baten en lasten van de begroting 2024 per categorie. Daarnaast zijn ook de gerealiseerde baten en lasten van 2022 opgenomen.

BATEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	1.668.053	1.631.200	2.021.800
E.2 Exploitatiebijdrage	567.967	-	-
E.3 Schuldhulpverlening	1.323.333	1.699.100	1.949.600
E.3a Schuldhulpverlening ondernemers	-	14.500	46.800
E.3b Schuldhulpverlening jongeren	-	8.300	-
E.4 Gemeentelijke toegang	78.938	131.000	202.800
E.5 Beschermingsbewind	479.671	575.400	562.400
E.6 Overige	317.020	118.900	120.400
E.7 Rente	77.960	65.000	115.000
Totaal baten	4.512.942	4.243.400	5.018.800

LASTEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
E.8 Personeel	3.474.068	3.374.900	4.126.000
E.9 Afschrijving investeringen	86.946	79.000	90.000
E.10 Huisvesting	153.535	153.000	175.900
E.11 Automatisering	359.815	273.200	385.000
E.12 Apparaatskosten	226.266	183.800	411.900
E.13 Bankkosten	25.287	26.700	75.000
E.14 Mutaties voorzieningen	24.867	19.000	19.000
E.15 BTW compensatie	184.863	140.100	208.700
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	4.535.647	4.249.700	5.491.500
Exploitatiesaldo voor bestemming Westerwolde	-22.705 22.705	-6.300 6.300	-472.700 58.000
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-
Incidentele bijdrage			415.000
Exploitatiesaldo na bestemming	0	-	300

Uit bovenstaande overzicht blijkt dat met de incidentele bijdrage het exploitatiesaldo € 0 is (afgerond).

3.3 Toelichting op en analyse van de categoriale indeling 2024

Toelichting op en analyse van de baten

De begrote totale baten zijn per saldo € 775.000,- hoger dan de primaire begroting 2023. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd:

BATEN	Herziene begroting 2024	Primaire begroting 2023	Begroting 2024 t.o.v. begroting 2023				
			Hoger	Lager	Saldo		
	€	€	€	%	€	%	€
E.1 Vaste bijdrage	2.021.800	1.631.200	390.600	23,9	-	-	
E.2 Exploitatiebijdrage	-	-	-	-	-	-	
E.3 Schuldhelpverlening	1.949.600	1.699.100	250.500	14,7	-	-	
E.3a Schuldhelpverlening ondernemers	46.800	14.500	32.300	-	-	-	
E.3b Schuldhelpverlening jongeren	-	8.300	-	-	8.300	-	
E.4 Gemeentelijke toegang	202.800	131.000	71.800	54,8	-	-	
E.5 Beschermingsbewind	562.400	575.400	-	-	13.000	2,3	
E.6 Overige	120.400	118.900	1.500	1,3	-	-	
E.7 Rente	115.000	65.000	50.000	76,9	-	-	
Totaal baten	5.018.800	4.243.400	796.700	18,8	21.300	0,5	775.400

De begrote **vaste bijdrage (E.1)** is € 391.000,- hoger dan de primaire begroting 2023, als gevolg van de toegepaste tariefsverhoging.

De begrote **Schuldhelpverlening (E.3)** is € 250.500 hoger dan de primaire begroting 2023. Dit heeft te maken met de jaarcijfers over 2022 en de bijstelling in de verwachte afname van de producten op aangeven van de gemeenten.

De baten **gemeentelijke toegang (E.4)** zijn € 71.800,- hoger. De samenwerking tussen GR-gemeenten en de VKB m.b.t. inzet in de gemeentelijke toegang / vroegsignalering is voor 2023 in de begroting opgenomen.

De baten **Rente (E.7)** zijn voor 2024 begroot op € 115.000,-. Dit komt doordat de banken nu weer rente uitkeren.

Toelichting op en analyse van de lasten

LASTEN	Herziene begroting 2024	Primaire begroting 2023	Begroting 2024 t.o.v. begroting 2023					
			Hoger		Lager		Saldo	
	€	€	€	%	€	%	€	
E.8 Personeel	4.126.000	3.374.900	751.100	22,3	-	-		
E.9 Afschrijving investeringen	90.000	79.000	11.000	13,9	-	-		
E.10 Huisvesting	175.900	153.000	22.900	15,0	-	-		
E.11 Automatisering	385.000	273.200	111.800	40,9	-	-		
E.12 Apparaatskosten	411.900	183.800	228.100	124,1	-	-		
E.13 Bankkosten	75.000	26.700	48.300	180,9	-	-		
E.14 Mutaties voorzieningen	19.000	19.000	-	-	-	-		
E.15 BTW compensatie	208.700	140.100	68.600	49,0	-	-		
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-		
Totaal lasten	5.491.500	4.249.700	1.241.800	29,2	-	-	1.241.800	
Exploitatiesaldo voor bestemming	-472.700	-6.300	-445.100		21.300		-466.400	

De begrote **personeelskosten (E.8)** zijn per saldo € 751.100,- hoger dan de primaire begroting 2023, dit komt grotendeels door de verhoging van de loonkosten in 2023 (nieuw CAO SGO) en in 2024 (nieuw CAO SGO). Daarnaast zijn de incidentele kosten voor einde politiek verlof voormalig directeur (€ 120.000,-) en basis op orde (personeelslasten € 145.000,- hier ook onder geraamd.

LASTEN	Herziene begroting 2024	Primaire begroting 2023	Begroting 2024 t.o.v. begroting 2023					
			Hoger		Lager		Saldo	
	€	€	€	%	€	%	€	
E.8 Personeel:								
Ambtelijk personeel	3.688.600	3.147.500	541.100	17,2	-	-		
Inhuur personeel	254.400	37.100	217.300	585,7	-	-		
Totaal	3.943.000	3.184.600	758.400		-		758.400	
Overige personeel:								
Vervanging ziekteverzuim	67.200	73.700	-	-	6.500	8,8		
Scholing	50.000	60.000	-	-	10.000	16,7		
Salarisverwerking en P&O	13.000	13.000	-	-	-	-		
Reis- en verblijf + thuiswerkvergoeding	12.800	12.600	200	1,6	-	-		
Arbo en bedrijfszorg	21.600	15.300	6.300	41,2	-	-		
Diversen	18.400	15.700	2.700	17,2	-	-		
Totaal	183.000	190.300	9.200	4,8	16.500	8,7	-7.300	
Totaal personeel	4.126.000	3.374.900	767.600	22,7	16.500	0,5	751.100	

Bezetting / formatie	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	fte	fte	fte
Management	4,4	4,3	5,59
Bedrijfsbureau en staf	3,9	4,1	4,65
Financiële administratie / kredietverstrekking		1,1	2,82
Financiën en ICT	1,9		
Kredietverstrekking	0,7		
Facilitair en Personele zaken	4,1	3,1	3,01
Preventie	1,6	2,5	1,60
Beschermingsbewind	7,0	5,9	5,97
Budgetbeheer	17,8	17,5	17,56
Schuldregeling	5,0	4,5	4,44
Totaal	46,4	43,0	45,64

De formatie is gebaseerd op de verwachte aantallen producten en trajecten in 2023, zoals afgestemd met de gemeenten. De formatie is voor 2024 begroot op 45,64 fte. Onder budgetbeheer valt 1,5 fte detachering bij gemeenten. Hier staan inkomsten tegenover, die de gemeenten die de dienst afnemen vergoeden de loonkosten van deze medewerkers. Aangezien deze medewerkers wel in dienst zijn bij de VKB worden deze in het fte overzicht meegenomen. Daarnaast is op het overzicht de medewerkers opgenomen die tijdelijk in dienst zijn als gevolg van vervanging bij ziekte en de extra directeur (einde politiek verlof).

De begrote **automatiseringskosten (E.11)** zijn per saldo € 111.800,- hoger dan de primaire begroting 2023, dit komt doordat de automatiseringskosten op het niveau van de werkelijke kosten 2022 zijn gebracht. Hierbij is rekening gehouden met de implementatiekosten van het nieuw software systeem voor de afdeling bewindvoering en de verwachte besparing op kantoor automatisering als gevolg van de aanbesteding op ICT in 2022.

De begrote **apparaatskosten (E12)** zijn per saldo € 228.100 hoger dan de primaire begroting 2023, dit komt grotendeels door de opdracht Lysias (€ 100.000,-) en advieskosten inzake de basis op orde (€ 50.000,-). Ook is er een extra investering in informatiebeveiliging noodzakelijk. Gezien de flinke hoeveelheid data verkeer vanuit onze dienstverlening is het van groot belang om ons informatiebeveiligingsbeleid op orde te houden. We investeren hiertoe € 24.000,- om te kunnen blijven voldoen aan de standaarden die vandaag de dag nodig zijn om onze gegevens en systemen te beschermen.

Vennootschapsbelasting (E.16)

De VKB heeft geen Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. Conform de afspraken met de gemeenten sluit de exploitatie jaarlijks op nihil. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient het één en ander opnieuw te worden beoordeeld.

3.4 Uiteenzetting van de financiële positie 2024

Op basis van art. 20, lid 1, sub b van het BBV dient in de begroting een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar te worden opgenomen.

ACTIVA	01-01-2023	31-12-2023	31-12-2024
	€	€	€
Vaste activa			
B.1 Materiële vaste activa	206.000	221.000	216.000
B.2 Financiële vaste activa	708.000	703.000	697.000
	914.000	924.000	913.000
Vlottende activa			
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.731.000	6.721.000	6.662.000
B.4 Liquide middelen	412.000	422.000	407.000
B.5 Overlopende activa	92.000	102.000	87.000
	7.235.000	7.245.000	7.156.000
Totaal activa	8.149.000	8.169.000	8.069.000

PASSIVA	01-01-2023	31-12-2023	31-12-2024
	€	€	€
Vaste passiva			
B.6 Eigen vermogen	-	-	-
Vlottende passiva			
B.7 Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.785.000	7.745.000	7.695.000
B.8 Overlopende passiva	364.000	424.000	374.000
	8.149.000	8.169.000	8.069.000
Totaal passiva	8.149.000	8.169.000	8.069.000

3.5 Meerjarenraming 2024 – 2027

In het onderstaande overzicht staat de financiële meerjarenbegroting per programma.

LASTEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	4.216.687	3.809.300	3.883.100	3.958.500
	4.216.687	3.809.300	3.883.100	3.958.500
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	1.274.813	1.300.300	1.326.300	1.352.800
Heffing voor de VPB	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
	1.274.813	1.300.300	1.326.300	1.352.800
Totaal lasten	5.491.500	5.109.600	5.209.400	5.311.300

BATEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000
	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
	-	-	-	-
Totaal baten	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000
Exploitatiesaldo voor bestemming	-472.700	5.100	2.900	700
Westerwolde	58.000	-	-	-
Incidentele bijdrage	415.000			
Exploitatiesaldo na bestemming	300	5.100	2.900	700

In het onderstaande overzicht staat de financiële meerjarenbegroting in de categoriale indeling.

BATEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	2.021.800	2.060.200	2.099.300	2.139.200
E.2 Exploitatiebijdrage	-	-	-	-
E.3 Schuldhulpverlening	1.949.600	1.986.600	2.024.300	2.062.800
E.3a Schuldhulpverlening ondernemers (pilot)	46.800	47.700	48.600	49.500
E.3b Schuldhulpverlening jongeren (pilot)	-	-	-	-
E.4 Gemeentelijke toegang	202.800	206.700	210.600	214.600
E.5 Beschermingsbewind	562.400	573.600	585.100	596.800
E.6 Overige	120.400	122.700	125.000	127.400
E.7 Rente	115.000	117.200	119.400	121.700
Totaal baten	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000

LASTEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
E.8 Personeel	4.126.000	3.943.500	4.022.400	4.102.800
E.9 Afschrijving investeringen	90.000	91.600	93.200	94.900
E.10 Huisvesting	175.900	179.100	182.300	185.600
E.11 Automatisering	385.000	341.900	348.100	354.400
E.12 Apparaatskosten	411.900	245.300	249.700	254.200
E.13 Bankkosten	75.000	76.400	77.800	79.200
E.14 Mutaties voorzieningen	19.000	19.300	19.600	20.000
E.15 BTW compensatie	208.700	212.500	216.300	220.200
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	5.491.500	5.109.600	5.209.400	5.311.300

Exploitatiesaldo voor bestemming	-472.700	5.100	2.900	700
Westerwolde	58.000	-	-	-
Incidentele bijdrage	415.000			
Exploitatiesaldo na bestemming	300	5.100	2.900	700

Uit bovenstaande overzichten blijkt dat door middel van de incidentele bijdrage in 2024 er over meerjarenperspectief 2024 - 2027 geen exploitatietekort is.

Toelichting op het meerjarenperspectief

Bovenstaande meerjarenperspectief is gebaseerd op het huidige pakket dat door de deelnemende gemeenten aan de GR wordt afgenomen, oftewel uitgaande van een bestendige gedragslijn.

De meerjarenbegroting per gemeente ziet er als volgt uit:

Opdrachtgever	HERZIENE BEGROTING 2024						Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	Product afname	Overige bijdrage	Vaste bijdrage	Exploit. bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m E]			
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Eemsdelta	656.000	171.600	654.600	-	-69.500	1.412.700	1.487.600	1.566.400	1.649.400
Het Hogeland	215.400	7.800	227.100	-	-23.100	427.200	449.800	473.600	498.700
Oldambt	523.200	93.600	563.000	-	-56.500	1.123.300	1.182.800	1.245.500	1.311.500
Pekela	219.800	15.300	178.900	-	-22.300	391.700	412.500	434.400	457.400
Veendam	335.800	-	398.200	-	-37.200	696.800	733.700	772.600	813.500
Totaal	1.950.200	288.300	2.021.800	-	-208.600	4.051.700	4.266.400	4.492.500	4.730.500

Voor het maken van een goed vergelijk is de gemeentelijke bijdrage voor 2024 exclusief de incidentele bijdrage hierboven gepresenteerd.

4

Vaststellen begroting 2024

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, besluit op 4 juli 2024 tot het vaststellen van de aangepaste begroting 2024.

De voorzitter,

De secretaris,

M. de Visser

M. Winters

5

Overige

5.1 Bijdrage gemeenten 2024

Opdrachtgever	HERZIENE BEGROTING 2024						Incidentele bijdrage	Totaal
	Product bijdrage	Overige bijdrage	Vaste bijdrage	Exploit. bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m E]		
	€	€	€	€	€	€	€	€
Eemsdelta	656.000	171.600	654.600	-	-69.500	1.412.700	134.400	1.547.100
Het Hogeland	215.400	7.800	227.100	-	-23.100	427.200	46.600	473.800
Oldambt	523.200	93.600	563.000	-	-56.500	1.123.300	115.600	1.238.900
Pekela	219.800	15.300	178.900	-	-22.300	391.700	36.700	428.400
Veendam	335.800	-	398.200	-	-37.200	696.800	81.700	778.500
Totaal	1.950.200	288.300	2.021.800	-	-208.600	4.051.700	415.000	4.466.700

5.2 Overzicht van de geraamde lasten en baten per taakveld

Lasten en baten per taakveld over de periode 2022 - 2024.

LASTEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
0.4 Overhead	1.168.047	1.022.600	1.274.813
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	3.367.600	3.227.100	4.216.687
Totaal lasten	4.535.647	4.249.700	5.491.500

BATEN	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2024
	€	€	€
0.4 Overhead	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	4.512.942	4.243.400	5.018.800
Totaal baten	4.512.942	4.243.400	5.018.800
Exploitatiesaldo voor bestemming	-22.705	-6.300	-472.700
Westerwolde	22.705	6.300	58.000
Incidentele lasten inzake Lysias			100.000
Terugkeer buitengewoon verlof			120.000
Basis op orde			195.000
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	300

In het onderstaande overzicht staat de financiële meerjarenbegroting per taakveld over de periode 2024 - 2027

LASTEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
0.4 Overhead	1.274.813	1.300.300	1.326.300	1.352.800
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	4.216.687	3.809.300	3.883.100	3.958.500
Totaal lasten	5.491.500	5.109.600	5.209.400	5.311.300

BATEN	Primaire begroting 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027
	€	€	€	€
0.4 Overhead	-	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000
Totaal baten	5.018.800	5.114.700	5.212.300	5.312.000
Exploitatiesaldo voor bestemming	-472.700	5.100	2.900	700
Westerwolde	58.000	-	-	-
Incidentele bijdrage	415.000			
Exploitatiesaldo na bestemming	300	5.100	2.900	700

5.3 Declaratiewijze

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de VKB is gebaseerd op de declaratie van de uitgevoerde dienstverlening, de vaste bijdrage en verminderd met de BTW compensatie. De uitgevoerde dienstverlening bestaat uit de dienstverlening van het kernpakket en het keuzepakket en eventuele optionele dienstverlening (gemeentelijke toegang/ vroeg-signalering). De kern- en keuzedienstverlening wordt in rekening gebracht door middel van aantal keer producttarief. Met betrekking tot de optionele dienstverlening worden maatwerkafspraken gemaakt (DVO's). Het gemeentelijke aandeel in de BTW compensatie wordt naar rato bepaald door de afgenomen dienstverlening (75%) en het aantal inwoners (25%) van de betreffende gemeente.

5.4 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'E.15 BTW compensatie'. De grondslag voor deze

verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks in januari afzonderlijk opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners (CBS 2022)	Product afname 2024	BTW com- pensatie 2024
	aantal	€	€
Eemsdelta	45.394	656.000	-69.500
Het Hogeland *)	15.750	215.400	-23.100
Oldambt	39.044	523.200	-56.500
Pekela	12.404	219.800	-22.300
Veendam	27.616	335.800	-37.200
Totaal	140.208	1.950.200	-208.600

*) betreft het aantal inwoners van de voormalige gemeente Eemsmond.

5.5 Verdeelsleutel

Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor ¼ deel van het totaal te vergoeden bedrag naar de verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het betreffende dienstjaar;
- voor ¾ deel naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het betreffende dienstjaar verleende diensten.

Deze verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatiebijdrage en de BTW compensatie.

Opdrachtgever	inwoners (CBS 2022)	product afname	25% inwoners	75% afname	gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Eemsdelta	45.394	656.000	32,4	33,6	33,3
Het Hogeland *)	15.750	215.400	11,2	11,0	11,1
Oldambt	39.044	523.200	27,8	26,8	27,1
Pekela	12.404	219.800	8,8	11,3	10,7
Veendam	27.616	335.800	19,7	17,2	17,8
Totaal	140.208	1.950.200	100,0	100,0	100,0

*) betreft het aantal inwoners van de voormalige gemeente Eemsmond.